

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum II. Decretalium, Per Triginta Titulos Distributum, In Quo Agitur
De Judiciis, Foro Competenti, Libelli Oblatione, Mutuis petitionibus, ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1708

Dubium. III. De tempore requisito ad legitimam præscriptionem
immobilium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73001](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73001)

juvatur hac regula; sic Gomez q. 10. in fine, dicens sic decidisse Rotam; & cum illo Sanchez n. 30. qui pluribus locis notat, licet impedimenta quædam, obstantia beneficiorum receptioni, faciant etiam titulum, non esse coloratum (ut defectus potestatis in conferente, privatio iure inducitur, excommunicatio, irregularitas, &c.) in ordine ad alios juris effectus; non tamen in ordine ad effectum huius regulæ, nisi sint intercepta.

DUBIUM III.

De tempore requisito ad legitimam præscriptionem immobilium.

2421. **S**upponend. iure communi præscriptionem longi temporis esse inter præsentem 10. inter absentes 20. annorum; & hanc eodem iure sufficere ad præscriptionem immobilium suppositis cæteris quoque conditionibus ad legitimam præscriptionem requisitis; quo habetur immobilia privatorum præscribi possessione longi temporis, munita cæteris quoque conditionibus; habetur §. *Immobiles, institut. h. t. ibi: immobiles verò per longi temporis possessionem* (id est, inter præsentem decennio, inter absentes viginti annis) *usucipiuntur*; & toto tit. præsertim *L. ult. C. de præscript. longi temporis*. Ex dictis porro iuribus sequitur tempus ordinarium præscriptioni immobilium *contra præsentem*, esse tempus longum, nempe 10. *contra absentes*, 20. annorum, iuxta exceptionem notatam in præmissis.

2422. **Q**uestio autem est. 1. qui *præsentem*, & *absentes* censeantur ad effectum præscriptionis? respondet Molina *tom. 1. tr. 2. D. 69. ex L. ult. C. de longi temp. præscript.* statuente, *eos præsentem censeri*, qui in eadem provincia commorantur; sive res præscribenda in eadem sit provincia, sive non; hoc tamen (inquit ex *gloss. & Bart.*) verum erat, quando provinciæ per Præsidentem unum, communemque omnium Iudicem regerantur: verumque etiam esset hodie, si provinciæ aliquæ simili modo regerantur: quia tamen hodie singulæ civitates habent ut plurimum suos supremos Iudices, quorum iurisdictio, certis quibusdam locorum terminis clauditur, spatiumque integrum iurisdictiois, Latini *conventum* dicebant; hinc est, quod hodie illi censeantur *præsentem*, qui in eodem habitant;

Tom. II.

illi verò, qui in diversis ejusmodi partibus, seu conventibus degunt. Zoësius l. 7. in *Cod. tit. 33. præsentem*, inquit, *dicitur*, qui in eadem provincia cum parte adversa domicilium habet, ut conveniri possit, & interrumpi possessio, sive res ibi sit, sive alibi; *absens*, quando alteruter in alia provincia habet domicilium, *L. fin. h. t.* ubi in annotationibus lit. A. additur, quod is, qui in diversis provinciis domicilium habet, in omnibus pro præsentem habeatur, *L. ult. C. h. t.*

2423. **Q**uestio 2. est, quid dicendum, si is, contra quem præscribitur, partim præsentem, partim absens fuerit? Resp. ex Authent. *Quod si quis. C. de long. temp. præscript.* ibi: *quod si quis quibusdam præsentem sit, quibusdam absens, adiciuntur ei super decennium tot anni, quot annis ex decennio fuit absens.*

2424. **Q**uestio est. 3. an præscriptio temporis ordinarii procedat hodie, etiam in rebus mobilibus, & immobilibus *Minorum*? De hac *quest. L. ult. C. in quibus causis restit. in integr. non est necess.* sic loquitur: *humanus est, latius eandem legis interpretationem extendere in omnibus casibus, in quibus vetera iura currere quidem temporales præscriptiones adversus minores concesserunt, per in integrum autem restitutionem eis subveniebant: eas ipso iure non currere. Melius etenim est, intacta eorum iura servari, quam, post causam vulneratam, remedium querere*, videlicet exceptionibus 30. vel 40. annorum in suo statu remanentibus; quo habetur res illas *Minorum* nec cum titulo præscribi tempore ordinario.

2425. **N**ot. autem, me dixisse immobilia præscribiturum titulo tempore ordinario, nimirum longo, 10. vel 20. annorum. Nam *sine titulo* nec res mobiles privatorum præscribuntur, nisi tempore 30. annorum, atque adeo longissimo, prout habetur *L. si quis 8. C. de præscript. 30. annor.* ibi: *si quis emptionis, vel donationis, vel alterius cujuscumque contractus titulo rem aliquam, bona fide per decem, vel viginti annos possederit, & longi temporis exceptionem contra dominos ejus, vel creditores, hypothecæ ejus prætendentes sibi acquisiverit, posteaque fortuito casu possessionem ejus rei perdidit, posse cum etiam actionem ad vindicandam rem eandem habere sancimus*; hoc enim & veteres leges (si quis eas rectè inspexerit) sanciebant. Si enim præscriptio immobilium *defectu tituli*

Kkkk

remo-

removetur à tempore ordinario, à fortiori id sequitur de præscriptione mobilium; cum longè pronius sit in hac, ex tali defectu, præsumi malam fidem.

2426.

Ab eo autem, quod diximus *n. 2421*. excipe immobilia Ecclesiarum, Romanâ inferiorum; nam adversus Ecclesias, Romanâ inferiores, in immobilibus non præscribitur, nisi annis quadraginta, consequenter tempore longissimo, 40. annorum. Et quamvis olim, ut censet Pirhing. *h. v. num. 92.* sufficerent anni. 30. ut colligitur ex *16. q. 3. c. Quicumque* 4. ibi: quicumque Episcopus alterius Episcopi diocesim per *triginta annos*, sine aliqua interpellatione, possederit, quamvis secundum jus legis, ejus non videatur esse diocesis, admittenda non est contra eum actio reposcendi. Sed hoc intra unam Provinciam: extra verò nullo modo, ne dum diocesis defenditur, provinciarum termini confundantur; & *c. placuit. 8. ead. caus. & quæst.* ibi: ut res & privilegia, quæ Dei Ecclesiis ex longa consuetudine pertinent, & sive à divæ recordationis Imperatoribus, sive ab aliis Dei cultoribus in Scriptis donata, & ab eis per annos 30. possessa sunt, nequaquam à potestate præsulum eorum quæcunque persona secularis per potestatem subtrahat, aut per argumenta quælibet auferat: sed sint omnia in potestate, ac jussu Præsulis Ecclesiæ, quæcunque *intra 30. annorum spatium* ab Ecclesiis possessa fuisse noscuntur: quamvis, inquam, olim sufficerent *anni 30.* hodie tamen requiruntur, & sufficiunt contra illas (secluso privilegio) anni 40. intellige cum exceptione, de qua supra; constat *1. ex dict. n. 2398.* ex Authent. *quas actiones, ibid. relatâ.*

2427.

Deinde etiam ex *c. de quarta. 4. h. v.* ubi Alexander III. ait: *de quarta decime, & oblationis defunctorum Clericus ab impetitione Episcopi, quadragenalis præscriptione temporis, se posse tueri videtur, nisi fortè interim pastoralis Sedes caruisset Pastore, qui jura Ecclesiæ suæ exigere debuisset. Nam Romana Ecclesiâ triennalem præscriptionem, contra Ecclesiam, non admittit.*

2428.

Dixi: ut *immobilia* Ecclesiarum inferiorum præscribantur, requiri nunc, & sufficere 40. annos, suppositis cæteris conditionibus, & *secluso privilegio*; quædam enim Ecclesiæ, & loca religiosa, privile-

gia sunt. Nam adversus Monasteria Ordinis S. B. Benedicti, & Ordines eorundem privilegiis gaudentes, requiruntur 60. anni juxta privilegium Eugenii Papæ apud Less. *l. 2. de Jure, & justit. c. 4. d. 3. n. 25.* Legata, donata, vendita civitatibus, quæque ad Coronam Regni, vel Principatum, aut Provinciam spectant, centum itidem annos requirunt, ut præscribi possint juxta *L. ut inter, c. de sacros. Eccles.* in Germania adversus Monasteria Ordinis Cisterciens. S. Bernardi, requiruntur anni centum, ut tradit Haunold. *tom. 1. tr. 5. num. 300.* ubi addit, hoc ultimum Ordinibus Mendicantibus à Leone X. & Pio IV. concessum esse, ratione immediatæ subjectionis Sanctæ Romanæ Ecclesiæ, & Sedi Apostolicæ, sub cujus protectione suscepti sunt.

Dixi. 2. *Ecclesiarum inferiorum.* Nam contra Ecclesiam Romanam immobilia non præscribuntur nisi possessione centenariâ, constat ex dict. *n. 2398.* ad eodque non sufficit quadragenaria, excepto casu unico, de quo agitur *c. fin. h. v. in 6. & si post mortem*, ubi dicitur: si aliqui hæretici decefferint (qui, dum vixerunt, Catholici putabantur, & bona ipsorum à filiis eorum, aut nepotibus, vel quibuscunque etiam extraneis hæredibus Catholicis 40. annis bona fide possessa fuerant) postea molestandi non sunt, *tametsi ea bona ad Ecclesiam Romanam pervenire debuissent.*

A communi regula, contra Ecclesias Romanâ inferiores, immobilia præscribi 40. annis, non autem minori tempore, casus specialis excipiendus est, de quo agitur *c. placuit. 1. h. v.* ubi dicitur, quod, si quispiam Prælatorum, locum aliquem, ad fidem Catholicam converterit, & per triennium tenuerit, non repente Episcopo, ad quem de jure pertinet, ulterius repeti non possit; excipiuntur tamen duo casus, ubi hoc non procedit. 1. si Ecclesia Cathedralis vacaverit, non præjudicatur ei, quò minus constituto Episcopo locus repeti queat; deinde, si Episcopus ab hæresi ad fidem Catholicam redierit, ex tempore reditus triennium ipsi conceditur ad repetendum locum, qui ad Ecclesiam Cathedralium pertinet.

Ex hoc textu habetur, si Episcopus hominès à fide alienos, licet olim spectaverint ad alienam diocesim, per se, vel suos reducat ad fidem, & subjectionem alias Ordinario debitam, & triennio in ejus loci possessione per-

perseveret, veteri Ordinario illos ad suam jurisdictionem non repetente, sed tacente (etiam Sede non vacante) territorium illud contra tacentem præscribi sic, ut deinceps non ad veterem Dicecesin, sed præscribentis pertineat; quod obtinere potest in casu, quo terræ fidelium, temporum, aut bellorum iniquitate, per Turcas, vel Hæreticos abreptæ, ac à debita subjectione, & vera fide alienatæ, justis Catholicorum Principum armis recuperantur. Dixi: *Sede non vacante*; nam vacante Sede contra illam non curret præscriptio, ut dicemus inferius. Unde etiam in ipso textu insinuat, quòd dictæ præscriptioni non esset locus, si etiam talis loci hominibus à vera fide lapsis ipse Episcopus ab eadem defecisset, nisi, postquam talis Episcopus ad fidem Catholicam reversus, ex die, quo conversus est, intra triennium eos homines, qui ad Cathedram ejus pertinebant, non revocaret.

DUBIUM IV.

De præscriptione contra Ecclesias, ac earum bona.

2432. **E**X dictis constat, res mobiles Ecclesiarum, etiam Romanæ, præscribi triennio suppositis cæteris conditionibus ad legitimam præscriptionem requisitis; ratio sumitur à n. 2400. quòd à fortiori procedit, etiam de Monasteriis, & locis cæteròquin privilegiatis in n. 2428. Constat 2. res immobiles, etiam Ecclesiarum Romanæ inferiorum, & non exceptarum Privilegio, quæ privilegiatæ non sunt, non præscribi tempore longo, seu Ordinario, sed solum longissimo 40. annorum ex n. 2426. & hanc sufficere, sed juxta dicta à n. 2429. non autem minori, extra casum, de quo n. 2430. & seqq. Beneficia verò possessione triennali, juxta explicationem regulæ de triennali, à n. 2408. quibus prænotatis:

2433. Quæstio est, an una Ecclesia contra aliam præscribere valeat, & quanto tempore? videtur enim quòd non; quia privilegiatus regulariter non utitur Privilegio contra pariter privilegiatum; cum ergo quælibet Ecclesia gaudeat Privilegio, quòd contra

Tom. II.

ipsam non præscribatur, nisi possessione quadragenaria; Ecclesia, contra quam minori tempore (decennali v.g. vel vicennali) præscribit altera, non poterit huic pariter privilegiatæ opponere suum Privilegium, vel uti suo Privilegio contra ipsam, utpote pariter privilegiatam; ergo una Ecclesia minori tempore, quàm quadragenario præscribet contra alteram potest.

Nihilominus dicendum, valere quidem præscriptionem unius Ecclesiæ contra aliam, sed solum quadragenariam; probatur ex c. ad aures 6. h. t. ubi, cum inaudisset Pontifex, duas Ecclesias litigasse super decimis, quas una earum in alterius Parochia, 40. annis possedit: respondit, de jure meliorem esse conditionem possidentis; quia quadragenalis præscriptio omnem prorsus actionem excludit. Altera verò pars præter dicta etiam habetur in c. Illud 8. eod. ubi refertur Pontifex adversus Ecclesias, præscriptionem, 40. annis minorem, ab Ecclesia Romana non admitti, licet quidam Canones comprobent tricennale. Verum si de præscriptione, & interruptione fuerit mota quæstio, ab utraqùe parte testes recipi debent, & si probata fuerit interruptio, præscriptio non tenebit. Similiter inter duos Abbates ortam de finibus contentionem jubet agrimenforis definitione terminari in præsentia Judicis, 40. tantum annorum præscriptione utriqùe parti servatâ; ut habetur c. Quia 9. eod.

Ex his decisionibus habetur. 1. valere præscriptionem immobilium unius Ecclesiæ contra aliam; 2. non tamen minori tempore, quàm quadraginta annorum; excipe casum, de quo num. 2430. ex c. Placuit. 1. h. t. Ad rationem dubitandi n. 2433. & cum dicitur, privilegiatum uti non posse privilegio suo contra æquè privilegiatum, & eo casu, conquassato hinc inde Privilegio, standum juri communi, id procedere tantum; quando uterqùe privilegiatus in specie concurrat in actu, & exercitio sui privilegii; in proposito autem non datur hujusmodi concursus, sed sola Ecclesia, contra quam præscribitur, privilegiata est, & in specie agit de usu, & exercitio sui privilegii circa quadragenariam præscriptionem, Ecclesia verò præscribens, licet aliàs in genere pri-

Kkkk 2.

vile-